

בס"ד

יצחק ברוך רוזנבלום

מצב המחקר - מכון "עד הנה"

מרץ 2018

הנני הולך ומתקדם בכתיבת חיבורי, העתיד לרכז את כל הנושאים שעסקתי בהם עד עתה לכלל סיפור שלם. לצד התקנת המחקרים לצורך החיבור השלם, אני שוקד על התאמתם לפרסום בכתבי-עת שפטיים.

פולמוס מורה הנבוכים

מאמרי "מורה הנבוכים בין משכילי ולמדני גליציה" רואה אור בימים אלו בגליון 85 של כתב העת "דעת" (אוני' בר-אילן).

"הרואים" - לגלגוליה של חבורת משכילים תורניים בלבוב

בעקבות הרצאה שמסרתי בקונגרס ה-17 למדעי היהדות, ובה עסקתי בקורות חייהם של שלושה משכילים תורניים בלבוב, פניתי לכתיבת מאמר מסודר בנושא. תרומתו העיקרית של המאמר היא במיקוד המחקר על דמויות משנה בהשכלת גליציה, ונסיון למצוא בפעילותם הספרותית הדים אותנטיים לאופייה של ההשכלה הגליצאית. באורח מעניין במיוחד, נחשפתי לקבוצת מכתבים מכתב-ידים של שלושת נשואי מחקרי - מכתבים שלא פורסמו ולא נחקרו מעולם. אלו משמשים לי מקור עשיר מאוד להארת פעלם וקורות חייהם. אני עומד לסיים את כתיבת המאמר, ומקווה מאוד להגישו לפרסום בכתב-העת "ציון".

ההשכלה התורנית וחזונה במחקר התלמוד

בכנס שהתקיים במרכז זלמן שז"ר לציון 150 שנה לפטירתו של שלמה יהודה רפפורט (שי"ר), נשאתי דברים על כתביו הלמדניים של שי"ר וגישתו ההלכתית-מחקרית. בימים אלו אני מעבד את תוכן הרצאתי לכלל מאמר רחב יותר, על חזונם של רבנים-משכילים במחקר התלמוד. במאמר זה אני מתייחס בעיקר לדמויותיהם של ר' צבי הירש חיות, שי"ר, ר' וואלף בער שיף ור' שמואל ולדברג. מאמר זה אפרסם בנפרד וגם אצרף כצורתו לחיבור השלם.

מכתבי יה"ש לשד"ל

במקביל לכתיבת המחקרים, אני שוקד על פרסומם של כתבי-יד. הגיעה לידי, אף זאת באורח מעניין, קבוצת מכתבים של יהושע השיל שור (יה"ש), המשכיל הגליצאי הרדיקלי ועורך "החלוץ", ששלח אל שמואל דוד לוצאטו (שד"ל) בשנותיו הצעירות. מכתבים אלו לא נודעו עד היום, בעוד תשובות שד"ל ליה"ש פורסמו במסגרת "אגרות שד"ל". פרסומם של מכתבים אלו הוא תרומה של ממש למחקר ההשכלה בגליציה, ואני עובד על כך בימים אלו. הנני עומד לסיים את מלאכת

העתקת המכתבים, במקביל לתרגום קטעי הגרמנית שבהם. לאחר מכן אעבוד על התקנת הערות מקצועיות בשולי המכתבים.